

Stanoviská MPRV a PPA k uplatneniu vyššej moci pri DPEP 6 a 7, pripomienka AMS

Dovoľujeme si dať Vám do pozornosti nižšie uvedené aktuálne otázky našich členov a stanoviská Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) a Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA).

V súvislosti s:

- aktuálnym daždivým počasím, nezlepšujúci sa stav vysokej vlhkosti na ornej pôde na väčšine územia Slovenska a tým nemožnosti vstúpiť mechanizáciou na poľnohospodársku pôdu a zabezpečiť zakladanie porastov,

- nastavením časti podmienky DPEP 6 („...Na poľnohospodárskej ploche orná pôda so sklonom nad 7° v období od 1. novembra do 1. marca zabezpečiť najmenej 80 % vegetačné pokrytie; toto obdobie sa nepoužije v prípade zabezpečenia následnej plodiny do dvoch týždňov od odstránenia vegetačného pokrytia....“)

a

- nastavením podmienky DPEP 7 (Striedanie plodín) a písomnou odpoveďou ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (list zo dňa 16.10.2023 v prílohe),

úrad SPPK na základe pokynu vedenia SPPK upriamil pozornosť MPRV SR a PPA na aktuálnu situáciu v plnení podmienky DPEP 6 a DPEP 7 a požiadal MPRV SR a PPA o ich stanoviská na riešenie tejto situácie, resp. o presný alebo rámcový postup, ktorý odporúčajú MPRV SR a PPA uplatniť žiadateľom o priame platby voči PPA, s prípadnou akou dokumentáciou. Nasledovne citujeme stanoviská MPRV SR a PPA

1. Stanovisko MPRV SR k **DPEP 6 (vegetačné pokrytie)**: „MPRV SR v týchto prípadoch odporúča využiť inštitút vyššej moci v zmysle § 27 NV SR č. 120/2023 Z. z. Je možné využiť formulár na vyššiu moc a mimoriadne okolnosti.“

Stanovisko PPA k DPEP 6: „Súhlasíme so stanoviskom MPRV SR o využití inštitútu vyššej moci ak je táto príčinou nemožnosti splnenia podmienky. Samozrejme musí byť zachovaná lehota ohlásenia stanovená v § 27 NV SR č. 120/2023 Z. z. Zároveň oznámenie o prípadoch vyššej moci a mimoriadnych okolností musí obsahovať riadne vyplnený formulár t.j. aj podmienku ktorú nie je schopný dodržať, popis dôvodov s relevantnými dôkazmi minimálne fotografiou.“

2. Stanovisko MPRV SR k **DPEP 7 (striedanie plodín)**: „Situáciu, kedy z dôvodu pôsobenia nepriaznivej poveternostnej situácie nie je možné vysiatať medziplodinu (zamokrená pôda z dôvodu nadmerných zrážok) je možné riešiť aj prostredníctvom nahlásenia pôsobenia vyššej moci Pôdohospodárskej platobnej agentúre. V takýchto prípadoch by mala byť medziplodina vysiatá najneskôr v čase, kedy prestanú pôsobiť dôsledky vyššej moci. V období, kedy už nie je možné, alebo vhodné z dôvodu agrotechnických termínov vysádzať medziplodinu (za účelom dodržania podmienok striedania plodín DPEP 7) je potrebné zo strany poľnohospodára predložiť zdôvodnenie nevyhnutnosti pestovania rovnakej hlavnej plodiny na jar budúceho roka (kukurica po kukurici) (keďže nebola dodržaná podmienka výsevu medziplodiny medzi dve hlavné plodiny pestované po sebe).“

Stanovisko PPA k DPEP 7: „Aj v uvedenom prípade platia tie isté náležitosti týkajúce sa vyššej moci

ako v predchádzajúcom bode. Jediným rozdielom je, že v prípade striedania plodín je nevyhnutné aj zdôvodniť, prečo nemôže byť dodržané samotné striedanie plodín (napr. 75% plochy OP v podniku je určený pestovanie na jedeného druh plodiny, napr. svahovitosti pozemku) t.j. bude potrebné v zdôvodnení vysvetliť, prečo daný prijímateľ nevyhnutne potrebuje pestovať uvedenú plodinu- nebudú akceptované len ekonomické faktory (cena na trhu danej plodiny) ale napr. slúži ako krmivo pre chovaný dobytok.

V prípade striedania plodín odporúčame predmetnú vyššiu moc v kópii predložiť aj k podaniu žiadosti 2024, nakoľko to výrazným spôsobom zjednoduší a urýchli vyhodnotenie plnenia/neplnenia podmienky striedania plodín pre rok 2024.“

3. Zároveň si dovoľujeme dať Vám do pozornosti/pripomenúť stále aktuálnu otázku AMS a dovoľujeme si odporučiť členom SPPK, aby kontrolovali „semafor“ a v prípade potreby komunikovali určeným spôsobom s PPA:

Otázka SPPK: V akom stave je systém AMS? Máme informáciu, že po 15. 10. prešiel semafor v prípade niektorých žiadateľov zo zelenej do oranžovej, resp. červenej farby. Navrhujeme odstrániť túto chybu. Máme za to, že túto chybu je možné riešiť systémovo, teda celoplošne alebo jednotlivo pri konkrétnych prípadoch, čo by bolo zrejme časovo náročnejšie. V uplynulých dňoch sme zaznamenali vyriešenie konkrétného prípadu zo strany PPA, preto odporúčame usmerniť príslušných zamestnancov PPA a zároveň v prípade, že uznáte za vhodné a v súlade s nastavenými pravidlami, upozorniť na nevyhnutnosť kontrolovať AMS zo strany žiadateľa, navrhujeme upozorniť na to žiadateľov prostredníctvom internetovej stránky PPA, prípadne by sme na to upozornili maximálne možný podiel žiadateľov my, prostredníctvom našich regionálnych štruktúr za tým účelom, aby dotknutí žiadatelia mohli včas skontrolovať AMS. Dovoľujeme si požiadať Vás o návrh postupu riešenia tohto problému zo strany PPA a zo strany žiadateľa. Máme za to, že v prípade nedostatku času by krajným riešením zo strany PPA bolo, vyhodnocovanie AMS aj v dňoch 17. alebo 18. alebo 19.11.2023, pričom veríme, že mnohí žiadatelia by kontrolovali AMS a v rámci možností by reagovali na požiadavky zo strany PPA. Ďalšou alternatívou by podľa nášho názoru mohlo byť predĺženie termínu na reagovanie zo strany žiadateľov a PPA, čo by však zrejme znamenalo časový posun ďalších činností PPA súvisiacich s administráciou priamych platieb.

Odpoveď PPA: V systéme AMS po 15.10. nepribúdajú nové automatizované výpočty hodnotenia plôch. Do oranžovej mohla plocha prejsť len v prípade, že prijímateľovi bola po 15.10. aplikovaná zmena na žiadosti, takéto prípady budú ale vyriešené na strane PPA a intervencia prijímateľa nie je nutná. Do červenej prechádzajú len plochy, kde prebehlo expertné vyhodnotenie a došlo k zhodne hodnotenia dvoch kontrolórov PPA. V prípade ak evidujete neštandardné správanie systému, prosím o zaslanie konkrétného prípadu na ams@apa.sk